

'På en måde elsker jeg den her krig'

Kvinderne har fået magt og spiller en helt ny rolle i selvstyret Rojava i Nordsyrien. Mod sig har de både en fastgroet mandsdominans og truslen fra kalifatet, men Rojavas kvinder går i brechen for sig selv med våben i hånd

Joakim Medin og Thorkil Rothe
Rojava, Syrien

Det knitter fra højttalerne i salen, når mikrofonen sendes videre til en ny hånd. En mand i nyligt jakkesæt får ordet og foreslår, at man introducerer en skærpet vernerpligt, så der er soldater nok. Diskussioner bryder ud blandt de lyttende, og for enden af rummet må præsident snart bede om ro. Parlamentet i kantonen Cizire er samlet til endnu en session, hvor medlemmerne debatterer forsvar og udviklingen af den nye autonome enklave i Nordsyrien, som proklameredes i januar i år. Mindre end et år efter ses allerede tydelige fundametale forandringer i samfundet med det speede selvstyre.

Dagens parlamentsmøde ledes af en kvinde med kristen assyrisk baggrund. En minoritet i syrisk Kurdistan, hvor hovedparten af befolkningen er sunnimuslimske kurdere. Posten som formand for parlamentet deler hun med en arabisk mand, og da mødet hæves, giver parlamentsformand Nazira Goriye en forklaring:

AJOUR

70.000 syriske kurdere på flugt

Syriske kurdere strømmer over grænsen til Tyrkiet for at slippe væk fra den militante oprørsguppe Islamisk Stat (IS), som har indtaget en stribe byer i Syrien tæt ved tyrkiske grænse.

Minst 100 landsbyer på den syriske side af grænsen er blevet evakuert af kurdiske styrker, siden de militantes blodige fremfært tog fart tirsdag.

I løbet af 24 timer har 70.000 mennesker krydset den 30 kilometer lange grænsestrækning til nabolandet, siden den blev åbnet fredag, oplyser FN's flygtningehøjkommissariat UNHCR ifølge nyhedsbureauet AFP. Myndighederne melder samtidig om, at flere tusinde flygtninge stadig venter på at komme ind i Tyrkiet lørdag aften lokal tid. De civile kurdere frygter ifølge eget udsagn en masakre i det nordlige Syrien nærmest byen Ain al-Arab, der af kurderne er kendt som Kobane, hvis islamisterne fra IS formår at rykke yderligere frem i området, hvor der

udkæmpes hårde kampe mellem kurdiske styrker og jihadisterne.

Minst 100 landsbyer på den

syriske side af grænsen er blevet

evakuert af kurdiske styrker, si-

den de militantes blodige frem-

fært tog fart tirsdag.

Ifølge det London-baserede Syriske Observatorium for Menneskerettigheder (YPJ), som indgår i kvinde-

nes Forsvarsenheder (YPJ), som indgår i kantonen Qamishlu. Hun fortæller, at kritikken mestendels kommer fra mænd, som havde svært ved at acceptere den

hurtige udvikling. Kvindeligt politi

var et stort og kontroversielt skridt

fra dagligdagen under regimet, hvor

uelukkende mænd var ansat i den

flygtede politistyrke.

»Men efterhånden som kvinderne

viste sig yderst kompetente i arbej-

det, har de vundet de fleste tillid,«

forklarer Nalin Ahmed Ibrahim.

Den nye politistyrke står ikke un-

der Damaskus' kontrol, men adminis-

treres af selvstyret. Og præcis som

i YPJ-bataljonerne er separerede i

de regulære styrker, er kvindesolda-

tenes. Et stort antal kvinder er allerede

fejdeuddannede og varetager i dag

begivenhederne. Det skaber konflik-

ter i mange familier, og mandens

frustration går tit ud over kvinden,«

forklarer Nora Khalil, som er en af

grundlæggerne af Sara Against Vi-

olence, at antallet af voldstilfælde mod

kvinder på sigt vil falde.

»Vi kan stadig kalde revolutionen

i Rojava for en kvinderevolution, og

vi kan se kvinder i alle dele af den.«

Et højst usædvanligt og unikt tiltag i en del af verdenen, som ellers er sterkt mandsdomineret. Der lægges ikke skjul på det faktum, at inspirationen stammer fra PKK-guerillaens strukturer og dens fængslede leder, Abdullah Öcalan.

»Vi har fået meget inspiration fra

Abdullah Öcalans filosofi og bøger,«

siger Nazira Goriye, og henviser også

til det kristne Assyriske Enhedspar-

(SUP), som hun selv er fra.

Under Öcalan blev den kurdiske bevegelse tidligt påvirket af socialisti-

ke idealer, og den er ofte nævnt som et unikt og imponerende eksem-

pel på lighed mellem kønne

i regionen. Selvfølgelig er man stødt

på praktiske udfordringer i forbin-

delse med implementeringen i Ro-

java, forklarer Goriye. I hennes øje

tilfælde har det vist sig, at mænd ofte

henvender sig til hendes mandlige

kollega med deres spørgsmål i ste-

det for til hende.

»Hvert nyt tiltag kommer med barriérer. Men efter hårdt arbejde

har vi etableret et nyt system, der er

forskelligt fra vores diktatoriske na-

boers, som især undertrykker kvinder

og nægter dem deres rettigheder.«

Kvinderne ledte revolutionen

Da kurderne overtog magten fra Assad-regimet i den autonome re- gion, som i dag kaldes Rojava, blev det kendt som den stille revolution. Under aktionen, der hovedsageligt ledtes af kvinder, affyredes ikke et eneste skud. Rojavas fortsatte revo- lution tager udgangspunkt i inklu- sionen af alle etniske og religiøse grupper i demokratiseringsekspe- rimentet. Det forklarer, hvorfor Na- zira Goriye i dag deler sin position med en arabisk mand i et parlament med bred etnisk diversitet.

Det delte lederskab skal forstås som en grundlæggende del af revo- lutionen, som specifikt søger at in- kludere kvinder som en aktiv kraft bag samfundsforandringer. Ifølge selvstyrets konstitution skal alle offentlige organer og institutioner have en repræsentation af mindst 40 procent af hvert køn.

Ingen fra IS skal komme her

En trussel mod alt dette eksisterer bare nogle kilometer sydpå. Fundamentalisterne fra IS i kalifatet har sammen med lignende grupper be- lejret Rojava i to år og indført stærkt begrenset ytrings- og bevægelsesfri- hed for kvinder i deres territorium.

To syriske kvinder blev stenet til døde offentligt i juli, mens 'minutægteska- ber' fungerer som en blæstempling ved voldtægt af kristne eller yezidi- ske kvinder og andre, der betragtes som 'religiøse afvigere'. I den ottende rapport fra FN's udredningskom- mission for Syrien berettes, hvordan IS mishandler og pisker kvinder of- fentligt, hvis de bryder den religiøse dresscode og viser sig uden tørklæde i offentligheden.

Rojava's kvinder tager nu aktiv del i kampen mod, at denne praksis breder sig til deres del af Syrien. Tu- sinder har ladet sig indskrive i Kvinderne viste sig yderst kompetente i arbej- det, har de vundet de fleste tillid,«

forklarer Nalin Ahmed Ibrahim.

Den nye politistyrke står ikke un-

der Damaskus' kontrol, men adminis-

treres af selvstyret. Og præcis som

i YPJ-bataljonerne er separerede i

de regulære styrker, er kvindesolda-

tenes. Et stort antal kvinder er allerede

fejdeuddannede og varetager i dag

begivenhederne. Det skaber konflik-

ter i mange familier, og mandens

frustration går tit ud over kvinden,«

forklarer Nora Khalil, som er en af

grundlæggerne af Sara Against Vi-

olence, at antallet af voldstilfælde mod

kvinder på sigt vil falde.

»Vi kan stadig kalde revolutionen

i Rojava for en kvinderevolution, og

vi kan se kvinder i alle dele af den.«

Kadetter fra Rojavas nye politiskole fejrer, at de netop er blevet færdige med deres sidste eksamen. Revolutionen i det selvstyrrende Rojava blev ledet af kvinder, som også udgør en stor del af forsvarer mod Islamisk Stat.

Foto: Thorkil Rothe

debombe i Qamishlu. Den var rettet mod en konvoj med indenrigs- og undgåmskulturmistrrene, og i sidstnævntes bil sårede den chaufføren og en livvagt.

Ideologen Ahmed Ibrahim er

fundamentalisters brutalitet på den anden side af fronten en del af bag-

grundene for ændringen både af fol-

ket og af politistyrken. Med

IS' øbenvittrætte trussel mod kvinder og det fredelige samfund in mente, er det lettere for mange at acceptere de kontroversielle forandringer. Desuden ville det betyde en drastisk reduktion af forsvarskapaciteten, hvis det kun var mænd, der trak i uniformerne.

I Qamishlu møder vi kvinderet- tighedsorganisationen Sara Against Violence, som bekæmper vold mod kvinder. Arbejdet omfatter forelesninger, workshops og aktiv indgriben i familier. Nogle aktivister møder også i et simpelt indrettet kontor. Her modtages både kvinder, der kom-

mer for at inddrapptere overgreb, og andre, som netop er kommet fra volden – trods igangværende mentalitetsændrin- ger og fokus på lighed i samfunden.

Sara Against Violence forsøger at dokumentere hvert eneste tilfælde af vold mod kvinder i Roja- va. Henover anden halvdel af 2013 registreredes 1179 sager i regionen,

som inkluderede 36 mord og man- ge voldtægter. Statistikken for 2014 viser en forøgelse af volden – trods igangværende mentalitetsændrin- ger og fokus på lighed i samfunden.

Hovedårsagen er krigen. Der findes mange aggressioner. Rojava er utsat for en embargo med lukkede grænser, som gør familier fattigere og

priserne højere. Det skaber konflik-

ter i mange familier, og mandens frustrasjon går tit ud over kvinden,«

forklarer Nora Khalil, som er en af grundlæggerne af Sara Against Vi-

olence, at antallet af voldstilfælde mod kvinder på sigt vil falde.

»Vi kan stadig kalde revolutionen

i Rojava for en kvinderevolution, og

vi kan se kvinder i alle dele af den.«

Tilbage på asfalten i Rumeilan er den formelle del af rekrutternes dimissionsseremoni afsluttet. På altanen serveres frugtbuffet og span- devis af sod te. De nye medlemmer af politistyrken grüber hinanden i hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

hænderne og danser folkedansen i

